

United Nations Entity for Gender Equality
and the Empowerment of Women

Врахування принципу ґендерної рівності в процесі стратегічного планування на рівні ОТГ та відповідні зміни у Наказ Мінрегіону №75

Ольга Романюк, к.н.держ.упр.,
національна консультантка з питань
ґендерної рівності, ООН Жінки

18 СЕРПНЯ, 2019 РОКУ

- **Гендерно-чутливе стратегічне планування (ГЧСП)** – це дієвий підхід до стратегічного планування, який враховує гендерну проблематику як ключову змінну або критерій і прагне включити детальний гендерний вимір у формування стратегій та програм
- **Метою ГЧСП на рівні ОТГ** – є врахування потреб та забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків різних груп при формуванні та реалізації:
 - стратегії розвитку ОТГ
 - плану (програми) соціально-економічного розвитку ОТГ
 - інших прогностичних і програмних документів (місцевих програм розвитку, проектів розвитку ОТГ)

ГЧСП

- Стратегія розвитку ОТГ з урахуванням потреб жінок та чоловіків різних груп
- План програма соціально-економічного розвитку ОТГ, спрямований на задоволення потреб жінок та чоловіків різних груп

ГОБ

- Доходи бюджету з розподілом за ознакою статі
- Бюджетні програми та
- Місцеві програми розвитку , що враховують потреби жінок та чоловіків різних груп
- Проекти розвитку ОТГ з урахуванням впливу на жінок та чоловіків різних груп

1. **Залучення жінок та чоловіків різних груп, що є мешканцями громади до розробки та виконання місцевих стратегій та програм**
2. **Визначення мети, стратегічних та оперативних цілей та завдань стратегічних документів, що враховують потреби жінок та чоловіків різних груп;**
3. **Розробка ґендерно-чутливих показників оцінки результативності стратегічних документів, що дозволяють вимірювати досягнення результатів з точки зору ґендерної рівності.**

4. **Проведення ґендерного аналізу** – аналіз кількісних та якісних показників, що характеризують становище жінок та чоловіків різних груп;
5. **Збір та опрацювання ґендерної статистики** – даних розмежованих за ознакою статі та ґендерно-чутливих показників, що характеризують становище жінок та чоловіків різних груп;
6. **Здійснення прогнозу (оцінки) ґендерного впливу** – порівняння та оцінювання відповідно до ґендерних критеріїв поточної ситуації та тенденцій з очікуваним розвитком в результаті запровадження запропонованої політики.

Проект місцевої стратегії доцільно розробляти за такою структурою:

вступ (містить коротке обґрунтування підстав для розроблення місцевої стратегії);

1. аналітична частина;
2. сценарії розвитку об'єднаної територіальної громади;
3. **Прогноз (оцінка) ґендерного впливу;**
4. стратегічне бачення розвитку об'єднаної територіальної громади на відповідний період;

Проект місцевої стратегії доцільно розробляти за такою структурою:

5. стратегічні та оперативні цілі та завдання розвитку об'єднаної територіальної громади на відповідний період;
6. аналіз відповідності положень місцевої стратегії Державній стратегії регіонального розвитку України та регіональній стратегії розвитку;
7. етапи та механізми реалізації місцевої стратегії;
8. моніторинг та оцінка результативності реалізації місцевої стратегії.

- **Прогноз (оцінка) ґендерного впливу (ПГВ)** здійснюється на етапі планування стратегії, і являє собою оцінку впливу очікуваних результатів реалізації місцевої стратегії на жінок та чоловіків різних груп, які проживають в громаді.
- **ПГВ** - це процес дослідження запланованих і незапланованих наслідків, позитивних, негативних або нейтральних для жінок та чоловіків різних груп від місцевої стратегії, коли такі наслідки виявлені на етапах розроблення стратегії.

- Виявлення груп заінтересованих сторін (жінок та чоловіків різних груп), та залучення їх до вироблення та прийняття рішень при розробленні стратегічного документу
- Врахування потреб і пріоритетів заінтересованих сторін жінок та чоловіків різних груп
- Усвідомлення представниками органів влади чи місцевого самоврядування, та/або командою проекту можливих специфічних позитивних, негативних або нейтральних наслідків від реалізації стратегії для жінок та чоловіків різних груп.
- Визначення рівня та характеру можливого впливу заінтересованих сторін на саму стратегію, концепцію, програму чи проект, що дає змогу забезпечити результативності їх виконання, а отже, гарантувати досягнення запланованих результатів.

- Хто напряду відповідає за прийняття рішень по питаннях важливих для реалізації стратегії (чоловіки/жінки різних груп)?
- Хто очолює керівні посади у заінтересованих організаціях (чоловіки/жінки різних груп)?
- Хто впливає на сферу охоплену стратегією (як з точки зору предмету так і з точки зору географії (чоловіки/жінки різних груп)?
- На кого вплине стратегія (чоловіки/жінки різних груп)?
- Хто буде сприяти/підтримувати реалізацію у випадку залучення до її реалізації (чоловіки/жінки різних груп)?

- Хто буде ускладнювати/перешкоджати реалізації стратегії, у випадку не залучення до її реалізації (чоловіки/жінки різних груп)? Як можна цьому завадити, якщо це станеться?
- Хто був залучених до цього процесу (як змістовно так і географічно) у минулому (чоловіки/жінки різних груп)?
- Хто не був ще залучений але повинен бути залучений тепер (чоловіки/жінки різних груп)?

- Програма зайнятості населення на території Червоненської селищної ради Андрушівського району на 2019 рік

Приклад прогнозу ґендерного впливу

Заінтересована сторона	Інтерес заінтересованої сторони	Оцінка впливу заінтересованої сторони на програму	Оцінка впливу програми на заінтересовану сторону Виявлені ризики	План залучення заінтересованих сторін
Жінки/чоловіки, які втратили роботу і заробіток	Нові робочі місця Збільшення доходів Можливість лишитися у громаді і не виїжджати за кордон	Формують трудові ресурси для підприємств громади	Вирішення проблеми працевлаштування Створення можливостей для навчання професійної перекваліфікації місцевого населення	Регулярні зустрічі із громадою, систематичне її інформування Створення сайту для поширення інформації Проведення періодичних фокусних груп для з'ясування очікувань щодо зайнятості
Жінки, що мають дітей віком до 3 років	Можливість залучення не на повну зайнятість можливість поєднувати роботу та догляд за дитиною Можливість перекваліфікації та підвищення кваліфікації	Використання потенціалу жінок Можливість заповнити нові ніші бізнесу Забезпечення роботодавців кваліфікованою але не дорогою робочою силою	Викрішення проблеми працевлаштування Створення можливостей для перекваліфікації та освоєння нової спеціальності Створення можливості для започаткування свого бізнесу	Проведення періодичних фокусних груп для з'ясування очікувань Робота з керівництвом крупних кампаній по реалізації проектів корпоративної соціальної відповідальності Проведення семінарів по започаткуванню свого бізнесу для жінок-підприємців

Заінтересована сторона	Інтерес заінтересованої сторони	Оцінка впливу заінтересованої сторони на програму	Оцінка впливу програми на заінтересовану сторону Виявлені ризики	План залучення заінтересованих сторін
Молодь (в тому числі хлопці та дівчата різних груп)	Офіційне працевлаштування Можливість для професійного навчання, виробничої підготовки та перекваліфікації	Формують трудові ресурси для підприємств громади	Сприяння офіційному працевлаштуванню молоді, забезпечення «першим робочим місцем» Створення умов для постійного навчання та стажування, на вітчизняних та закордонних підприємствах Створення умов для «навчання на виробництві» Навчання та працевлаштування молоді з урахуванням ґендерних аспектів (популяризація нових видів професій та трудової діяльності серед дівчат)	Тематичні зустрічі з представниками/цями молоді Організація інформаційної кампанії щодо реалізації проекту Робота з навчальними закладами та підприємствами по питаннях стажування та майбутнього працевлаштування хлопців та дівчат
Жінки та чоловіки, які працюють у місцевому центрі зайнятості	Створення нових робочих місць	Допомога у забезпеченні трудовими ресурсами (їх пошук та підготовка) Професійна підготовка та перепідготовка трудових ресурсів, відповідно до потреб підприємств у громаді	Розширення спектру виробничих професій для працевлаштування Необхідність у розробці нових програм підготовки та перепідготовки трудових ресурсів (жінок та чоловіків відповідної кваліфікації, відповідно до вимог нових виробничих потужностей та професій у громаді	Допомогти забезпечити доступний та безперервний процес профпідготовки працівників у громаді

Приклад прогнозу ґендерного впливу

Заінтересована сторона	Інтерес заінтересованої сторони	Оцінка впливу заінтересованої сторони на програму	Оцінка впливу програми на заінтересовану сторону Виявлені ризики	План залучення заінтересованих сторін
Жінки та чоловіки, які працюють в управлінні економіки/ фінансів ОТГ	Успішна реалізація програми та досягнення поставлених завдань Досягнення власних кар'єрних переваг внаслідок успішної реалізації програми	Сприяння створенню нових робочих місць Заведення інвесторів, що готові інвестувати в започаткування нового бізнесу Створення допоміжних програм розвитку жіночого підприємництва	Можливості реалізувати себе завдяки успішній реалізації програми Можливості професійного навчання та підвищення кваліфікації Розширення переліку контактів	Збільшення чисельності жінок в управліннях економіки та фінансів, які займаються програмою зайнятості
Жінки та чоловіки, керівники підприємств, що працюють в громаді	Одержати кваліфікованих працівників, що можуть працювати на підприємствах	Створення нових робочих місць для жінок та чоловіків Успішний розвиток підприємництва	Отримання кваліфікованих кадрів (жінок та чоловіків) для роботи на підприємствах Необхідність у розробці нових програмах підготовки та перепідготовки трудових ресурсів, відповідно до вимог нових виробничих потужностей та професій у громаді	Тематичні зустрічі Громадські обговорення Залучення до участі в робочих групах по формуванню програми

Додаток 2 у чинній редакції

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК

показників соціально-економічного розвитку об'єднаної
територіальної громади

1. Показники початково запропоновані в Наказі Мінрегіону від 30 березня 2016 року №75 “Методичні рекомендації щодо формування і реалізації прогностичних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади”
2. Показники запропоновані експертками ООН-Жінки на основі наступних джерел:
 - Індикатори вимірювання національних завдань ЦСР – індикатори, прописані у Національній доповіді «Цілі Сталого Розвитку: Україна», яка надає бачення орієнтирів досягнення Україною Цілей Сталого Розвитку (ЦСР), які були затверджені на Саміті ООН зі сталого розвитку у 2015 році

- Мінімальний набір ґендерних показників ООН - Мінімальний набір ґендерних показників на основі роботи, проведеної Міжвідомчою та експертною групою з ґендерної статистики (IAEG-GS). Мінімальний набір ґендерних показників був узгоджений Статистичною комісією Організації Об'єднаних Націй на 44-й сесії в 2013 році (E / CN.3 / 2013/33). Мінімальний набір ґендерних показників повинен використовуватися в різних країнах та регіонах для національного виробництва та міжнародного складання ґендерної статистики

- Показники відповідно до Методології ООН по складанню профілей мобілізації громад – Методологія ООН по складанню профілей мобілізації громад дає можливість зібрати інформацію про проблеми, які існують у громаді/населеному пункті стосовно прав людини та ґендерної рівності, а саме доступ вразливих груп жінок та чоловіків до послуг у сфері освіти, соціального захисту, соціальних послуг, спорту і культури, участь в громадському житті, забезпечення житлом та громадську безпеку.

3. Показники напрацьовані під час пілотування в проекті Гендерно-орієнтоване бюджетування та надані експертами проекту
4. Показники напрацьовані Національним демократичним інститутом та надані експертами НДІ

1. Демографічна ситуація
2. Економічна ефективність
3. Фінансова самодостатність
4. Якість та доступність публічних послуг
5. Створення комфортних умов для життя

Найменування показника	Одиниця виміру	Розподіл	Джерела даних для показників	Джерела запропонованих показників
Обсяг капітальних інвестицій на одну особу	грн.	За статтю	Держстат	Мінрегіон*
у тому числі за рахунок коштів державного бюджету	грн.	За статтю	Держстат	Мінрегіон*
у тому числі за рахунок коштів обласного бюджету	грн.	За статтю	Держстат, ОТГ	Мінрегіон*
у тому числі за рахунок коштів бюджету об'єднаної територіальної громади	грн.	За статтю	Держстат, ОТГ	Мінрегіон*
Кількість підприємств малого та середнього бізнесу на 1000 осіб наявного населення	одиниць		Держстат, ОТГ	Мінрегіон*
Кількість кооперативів на 1000 осіб наявного населення	одиниць		ОТГ	Мінрегіон*
Протяжність побудованих у звітному році доріг з твердим покриттям місцевого значення	км		ОДА, ОТГ	Мінрегіон*
Кількість проектів регіонального розвитку, що реалізуються на території об'єднаної громади у тому числі за рахунок:	одиниць		ОТГ	Мінрегіон*
Обсяг фінансування проектів регіонального розвитку, що реалізуються на території об'єднаної громади	грн.		ОТГ	Мінрегіон*

Найменування показника	Одиниця виміру	Розподіл	Джерела даних для показників	Джерела запропонованих показників
Співвідношення рівнів бідності домогосподарств з дітьми та домогосподарств без дітей, рази	рази	За статтю голови домогосподарства	ІДСД НАНУ, Держстат	Індикатори вимірювання національних завдань ЦСР**
Співвідношення тривалості неоплачуваної домашньої роботи (ведення господарства, догляд за дітьми та іншими родичами тощо) жінок та чоловіків	%	За статтю	Дослідження	Індикатори вимірювання національних завдань ЦСР**
Співвідношення середньої заробітної плати жінок і чоловіків, %	%	За видами економічної діяльності	Держстат Дослідження	Індикатори вимірювання національних завдань ЦСР**
Середньозважений індекс підприємницької діяльності жінок (Індекс політики щодо МСП), балів	балів		Мінекономро звітку	Індикатори вимірювання національних завдань ЦСР**
Рівень зайнятості жінок віком 25–44 роки, які мають дітей віком 3–5 років	%		ІДСД НАНУ	Індикатори вимірювання національних завдань ЦСР**
Частка зайнятих, які є роботодавцями	%	За статтю	Держстат, ОТГ	Мінімальний набір ґендерних показників ООН***
Відсоток дорослого населення, який є підприємцями	%	За статтю	Держстат, ОТГ	Мінімальний набір ґендерних показників ООН***
Розподіл зайнятого населення	%	За секторами промисловості За статтю	Держстат, ОТГ	Мінімальний набір ґендерних показників ООН***
Частка осіб, що має право власності на землю	%	За статтю	ОТГ	

Дякуємо за увагу!